

Førstepremie

Anonym jente, 18 år

Dagen jeg aldri glemmer

Det var så mange følelser på en gang. Skrekk, skuffelse, sinne. Jeg skrek høyt. Skrek etter hjelp, skrek om at jeg hadde det vondt. Han holdt meg så hardt. Jeg prøvde å komme meg unna, men han var for sterk for ei jente på 17 år. Jeg trodde han var vennen min.

Dette er følelsene jeg sitter igjen med etter i fjor sommer, da vennen min overgrep meg. Eller... Han jeg trodde var vennen min. Jeg satt igjen med blåmerker og vondt i to hele uker etterpå. Hvordan skulle jeg forklare dette til foreldrene mine? Hvordan skal jeg si at jeg har blitt voldtatt? Jeg tenkte mer på hvordan jeg skulle forklare meg selv, enn hvor vondt jeg hadde det og hvor lei meg jeg var.

Jeg følte det var min skyld. Jeg følte meg ekkel, skitten og ikke minst kvalm. Tanken på at en mann, unnskyld, et monster hadde brukt meg på den måten i 3 hele måneder gjorde meg kvalm.

Jeg har aldri kunnet sett for meg hvordan jenter som var voldtatt følte det. Jeg tenkte det var som å ha sex, kanskje på en litt mer grotesk måte, men ikke at de følte seg så «skitne». Jeg kunne bare ikke forstå at dette hadde skjedd meg. Det må ha vært en vond drøm. Det kan bare ikke ha skjedd. Jeg har da aldri gjort noe for å fortjene dette. Jeg har da aldri bedt om dette. Jeg er ei snill, kristen og veloppdragen jente. Dette var ikke i min natur. Jeg har da ikke bedt om dette?

Tiden gikk. Jeg visste fortsatt ikke hvordan jeg skulle si det. De merket jeg oppførte meg rart, og spurte. Jeg begynte å krangle og skrike til Mamma. Hun var syk, og orket ikke dette. Jeg ville ikke være skylden i nok et anfall. Familien vår har opplevd nok.

Jeg besøkte naboen min. Han er politi, og han er lett og prate med. Jeg begynte med å fortelle om meg og denne mannen. Hvordan vi ble kjent. Jeg kom frem til da jeg var hjemme hos han. Jeg skulle hjelpe han og pakke til han skulle flytte. Jeg klarte ikke mer, jeg reiste meg opp fra stolen og var på vei ut døra. Han stoppet meg. Han skjønnte hva som hadde skjedd.

Jeg ba han ikke si noe til familien min, for jeg ville ikke at de skulle skamme seg over meg. Jeg ville ikke at familien min skulle oppleve noe mer vondt. Jeg var for snill. Jeg angrer på at

jeg aldri sa noe. De vet ikke hvorfor jeg oppfører meg rart. De vet ikke hvorfor jeg gråter meg inn i søvn. De vet ingen ting. Jeg klarer bare ikke å si det. Det blir feil.

Jeg er redd for å være alene, og derfor er det godt å ha venner som vet det. Jeg har 5 gode venner som vet det, og de passer godt på meg. Jeg er aldri alene. Jeg trenger ikke å være redd. Det var vel kanskje det jeg tenkte før jeg møtte han i sommer igjen. Da han sa han ville gjenta det når jeg minst ventet det.

Jeg har fått beskyttelse av politi, venner og Gud. Jeg har ikke sett han på en måned nå, så jeg håper han har reist tilbake der han skal være.

Tenk at mange jenter over hele jordkloden føler det på samme måten. At mange jenter har det vondt, og har blitt misbrukt på en så grotesk måte. Man kan bare ikke forstå hvor vondt ei jente som har blitt voldtatt har det. Man kan ikke føle den samme smerten. Det kunne hvert fall ikke jeg før det faktisk skjedde med meg.

Ingen kan komme til meg og si at jeg ikke kan noe om overgrep og voldtekt. Jeg vet hvordan dere har det. Mitt problem er å si det til familien. Jeg har fortalt det til noen venner, og nå, nå skriver jeg det jo faktisk ned, svart på hvitt. Det er så mye lettere å skrive ned det man føler.

Jeg hadde ikke planer om å skrive denne teksten. Jeg mener at privatlivet er privat, og mine problemer er det ingen som bryr seg om. Men så kom det til et punkt der jeg måtte få det ut på papir.

Jeg skjønner at jenter er redde, men man kan ikke gå rundt å være redd hele tiden. Sjansen for at noe skal skje er liten. Disse folkene som gjør noe så grusomt har problemer. Psykiske problemer. Det hadde denne mannen også. Jeg visste det egentlig, men jeg ville hjelpe han gjennom det, for det er den snille jenta jeg er. Ingen må la seg lure av flørtepusser og ekle mannfolk. De er mennesker de også, men de er mennesker med problemer.

Jeg vet at dette er noe som ingen kan glemme, og man kan ikke komme seg gjennom det uten å snakke med noen. Jeg har det fint nå, nå som skyldfølelsen er ute av systemet, og jeg føler meg trygg sammen med mine. Jeg vet at han ikke kan gjøre meg noe. Jeg er sterk nå. Jeg kan stå i mot han.

Vi kan ikke hindre voldtekter. Man kan aldri vite hvem som utfører disse handlingene, og det er umulig å stoppe det som skjer der ute. Vi må selv ta tak i det. Gå på selvforsvarskurs og være oss å motstå faenskapen. Jenter, vi må stå sammen!

Andrepremie

Anonym gutt, 15 år

EIT VANSKELEG TEMA

Valdtekt. Valdtekt. Det er ikkje noko lett tema å skrive om. Ja, eg veit nokon kanskje meiner at dette er litt rart ettersom ein for eksempel får drygt fire millionar treff dersom ein *googler* akkurat det ordet. Men hovudet mitt er nesten tomt, noko som er svært irriterande. Eg, som alltid får fullt av idear når eg skal skrive ein tekst – har ikkje ein skit å skrive om. Eit så stort og viktig tema må det da finnes noko å skrive om? Eg leser om dette heile tida, og likevel må det vere så ekstremt komplisert. Korleis er det mogeleg?

Men der har ein kanskje litt av problemet. Er det for mykje informasjon om dette temaet der ute? Skjer det så ofte at avisene kan skrive om dette kvar dag? Er den verkeleg så gale?

Men viss eg grev djupt nok, finn eg da nokon tankar og følelsar om valdtekt. Eg har nemleg direkte opplevd eit valdtektsoffer fortelje om opplevingane sine.

Eg hadde i fjor haust gleda av å jobbe i Fædrelandsvennen, lokalavisa, i ei veke. Den veka sit eg stort sett igjen med berre gode erfaringar ifrå, bortsett frå den eine dagen. Det starta med at eg blei spurt om eg ville vere med i ei rettssak. Eg svara villig ja og såg fram til å oppleve ein ordentleg rettssak gjennom auga til ein journalist. Det skulle vise seg å bli noko heilt anna enn den halvtvilsame fylleslagsmål-saka eg tidlegare hadde sett på med klassen.

Så kjem dagen for rettssaka, og eg stiller punktleg opp og går saman med journalisten inn i tinghuset. Det viste seg fort at eg skulle få vere med på å dekke ei overgrepssak. Og dei timane trur eg aldri eg kjem til å gløyme. Det å sjå kor øydelagt eit menneske blir etter å ha oppleve noko slikt. Det gjorde nesten fysisk vondt å høyre på korleis offerets far gjentatte gonge hadde misbrukt ho. Korleis dei fortrenge minnande hadde lege der og øydelagt det som var igjen av kroppen hennar. Heile haldninga hennar ovanfor denne mannen ho ikkje lenger kalla far.

Så det første som kjem når eg tenkjer på valdtekt, er avsky. Avsky for gjerningsmannen. Avsky for egoismen. Avsky for korleis nokon kan gjere noko slikt mot eit anna menneske. Øydeleggje heile livet deira.

Men kva kan ein gjere for å forhindre slikt? Ja, der trur eg nok at eg trefte spikaren på hovudet. Det er jo det som er sjølve problemet, ikkje sant? Ikkje at det ikkje er nok av forslag. Tar ein eit kjapt nettsøk på temaet, kjem det som sagt opp millionar av forslag.

Skal vi leggje all skulda på innvandrarar og deira kultur og kvinnesyn? Eg las om ein som meir eller mindre meinte at vi skulle sende eit brev i posten til kvar einaste med utanlandsk etternamn kor vi skriv: «Ikkje voldta i Noreg!»? Det er vel betre å bli oppfatta som eit smårasistisk land, enn at kvinner skal vere redde for å gå ute om kvelden?

Skal vi dele ut småvåpen og sende grunnskolejenter på sjølvforsvarskurs (for majoriteten av offera er

jo av hokjønne)? Eg veit ikkje korleis situasjonen er i dag, men eg hugsar at da eg var liten (eg vurderte å skrive «ung», men da følte eg meg berre gamal) trudde vi at valdtekt var noko heilt anna. Når gutane i klassen leikte litt røft, hende det ganske ofte at nokon ropte ut: «Hjelp, han valdtek meg!». For vi trudde at å valda rett og slett betydde å slå nokon. Hadde det hjulpet med betre opplysning alt frå småskolen, eller skal ein skjerme barna så lenge som mogleg?

Skal vi flytte politi lenger opp på pengeløyvelista, og heller nedprioritere noko «mindre viktig»? Ligg problemet hos jentene? Må dei skjerpe seg – slutte å drikke og aldri gå aleine? Eller ligg problemet hos menn? For nokre år sidan la Amnesty fram ei undersøking kor det kom fram at halvparten av norske menn meiner at kvinner som flørtar openlyst, er heilt eller delvis ansvarleg dersom dei blir utsett for seksuelle overgrep.

Men mens desse forslaga hovudsakleg hjelper mot overfallsvaldtektar, anslår ein jo at 7 av 10 voldtektar utføres av kjenningar i private heimar (så da hadde det kanskje ikkje hjulpet å sende ut alle utlendingar?). Sjå berre på jenta i rettsaka eg var med på. «Creeper i busk» er altså en mykje mindre trussel enn «venn på fest». Skal ikkje folk få kjenne seg trygg i sin eigen heim? Og så kjem jo dei enorme mørketala oppå det heile.

Kvifor må det vere så fordømt vanskeleg?

Så no har eg altså klart å skrape fram nokre ord om dette vrine temaet. Og det er kanskje litt av kjernen her. Tenk berre på at eg, som berre skal skrive ein simpel stil, har så store problem med temaet valdtekt. Da blir det med eit litt klarare kvifor så mange andre, som har stirra i vegger i timesvis, heller ikkje finn noko løysing.

Kjelder:

- Lisa Arntzens Aftenposten-blogg: <http://blogg.aftenposten.no/arntzen/2011/07/10/før-voldtekten-hvordan-forebygge/>
- Utrop.no: <http://www.utrop.no/20326>

Tredjepremie

Av Annika Kristensen, 16 år

19 dager

Enda en arbeidsdag var over for Amalie og hun kunne endelig låse seg inn i hennes lille, rolige leilighet midt i sentrum. Vinden hadde pustet henne kaldt i nakken hele veien hjem fra kontoret og håret hadde havnet halvveis foran hennes venstre øye. Med kalde, skjelvende hender børstet hun håret tilbake på plass. Nå var hun endelig alene. Det var kun uten andre menneskers nærvær hun klarte å senke skuldrene. Roen begynte å sige tilbake sakte, men sikkert. Skoene ble stilt pent ved inngangspartiet og jakken hengt opp på en liten krok like ovenfor. Alt utført med rolige, for noen nesten søvnige, bevegelser. Hun kom fram til stuen med benene subbene i bakken, og trykket på de altfor velkjente tastene på fjernkontrollen. Rommet ble straks lyst opp av et bilde fra et naturprogram etterfulgt av en nesten uhorlig pipelyd som skyldtes gjentatte slag på det gamle apparatet. Enhver form for forandring av de daglige rutinene gjorde at Amalie følte seg ukomfortabel. Derfor hadde hun bestemt seg for å ikke gjøre annet denne ettermiddagen enn å kikke gjennom et titall med reklamer hun så ligge på stuebordet. Hun valgte å ta turen innom kjøkkenet for å hente en forfriskning før hun vendte tilbake til stuen igjen.

Stuen var liten og gråmalt med et par lysebrune, møllspiste gardiner godt trukket for vinduene slik at ingen skulle kunne se inn. Allikevel seg et par lysglimt inn gjennom et av de større hullene i gardinene og dannet mønster på den mørke parketten. Et stort fargerikt maleri var hengt opp på den vestvendte veggen og dekket et område med opprevet tapet i tillegg til det meste som var grått. Bildet var en stor kontrast til det mørke, forfalne preget denne stuen bar. Alle som entret stuen ville kunne oppleve at oppmerksomheten umiddelbart ble trukket mot maleriet, som fungerte som et slags samlingspunkt for stuens lys og energi i et desperat forsøk på å lokke til seg restene av en ellers så lykkelig hverdag.

Amalie hadde akkurat satt seg til rette i den utslitte, gamle sofaen på motsatt side av maleriet for å ta seg et velfortjent glass vin, da hennes tanker brått ble ført over på noe annet enn fjernsynets lave summing. Et vindkast suste forbi utenfor kjøkkenvinduet og røsket tak i trærne like utenfor. Grenene ble revet til alle kanter mens vinden herjet og gjorde at bladene så ut til å bli nærmest revet av trærne da vinden banet seg vei gjennom skogen. Vinduet på kjøkkenet ble presset innover og ynket seg da vinden passerte gang på gang. Da vinden omsider stilnet ble trærne stående igjen spinkle og krokete i den dystre skogen som nå hadde blitt forvandlet til et enda mørkere og ufyselig sted.

Amalie så seg usikkert omkring og begynte å lure på om hun ikke hadde klart å glemme å låse ytterdøren. Tankene omkring det som skjedde for nøyaktig nitten dager siden hadde

skåret dype spor langt inne i sjelen. Spor som aldri ville gro, lik sår som er skåret med en skarp, uhåndterlig slakterkniv. Med jevne mellomrom var det som om sårene åpnet seg og blodet bare rant ut. Hun følte det var synlig for alle og enhver, som en slags øremerking, nettopp det hun hadde gjennomgått. Huden husket hvordan varme, hårete hender hadde vært å kjenne overalt på den smale kroppen hennes, og hvordan en annens tunge kropp hadde presset henne ned mot underlaget og nektet henne å gjøre motstand. Øynene kunne fortsatt se det hun aldri hadde ønsket å se; en fremmed mann med et forvrengt ansikt av sinne, frustrasjon og ondskap klar til å bruke henne for å få utslipp for sin frustrasjon og kvinnehat. Ørene hennes var blitt utstyrt med en spesiell evne til å høre tikking. Tikking fra en klokke langt borte et sted, en som befant seg inne i ens eget hode. Det var en bevissthet om at tiden gikk, at sekundene, minuttene og timene aldri stanset, og at livet utenfor ville gå videre som normalt, uavhengig av hva hun opplevde. Følelsen av å være hjelpeløs og handlingslammet satt så godt igjen. Det var så mye hun ønsket å si og så mye hun ønsket å gjøre om på. Kanskje burde hun tatt en annen vei hjem, eller bedt om å få sitte på med noen av de andre som hadde hatt skyss hjem. Kanskje burde hun latt det siste glasset alkohol bli stående på benken og ikke følt en trang til å fylle på med nok et glass gratis drikke. Aller helst skulle hun ønske at hun var blitt værende hjemme. For anger og usikkerhet blandet med følelser hun ikke engang klarte å sette ord på, var så mye verre enn en enkelt kveld med ensomhet. Lite visste hun at tankene omkring kvelden hun helst ville glemme snart ville akkompagneres med enda et par ubeskrivelige følelser.

Enda et vindpust feide over hustaket og Amalie merket hvordan veggene rundt henne trakk seg sammen igjen, i et forsøk på å flykte. Følelsen av å bli iakttatt av det ukjente mørket sto som en sort vegg mot henne og presset tankene tettere og tettere. Som på refleks styrtet hun mot døren og presset håndflatene mot det harde treet for å forsikre seg om at døren var ordentlig lukket innen hun vred om nøkkelen med en bestemt hånd. Hjertet dunket febrilsk i brystet hennes. Pusten var ikke til å dempe. Hun var så sliten. Sliten av alt.

Timene passerte og Amalie våknet av at et eller annet brøt gjennom stillheten som hadde lagt seg som et teppe over leiligheten. Med jakken trukket godt opp til haken lå hun stille en stund for å prøve å høre etter hvor lyden kom fra. Ørene førte oppmerksomheten mot et relativt ukjent objekt liggende på stuebordet. Telefonen. Telefonen som nesten aldri hadde vært i bruk, lå nå på bordet i stuen og vibrerte og spilte melodier. Grepet av umiddelbar frykt måtte hun anstrenge seg hardt for å vite hva hun skulle gjøre. Armen hennes strakte seg ut og grep fatt om den trådløse telefonen som skapte slikt et unødvendig styr. Mennesket i den andre enden var en av hennes beste venninner, Line som pent ba om å få komme på besøk denne kvelden da det hadde virket som om Amalie virkelig kunne trenge det i en tid som dette. Av mangel på andre ord og med ønskene sine et helt annet sted, hadde Amalie svart med korte setninger om at det kunne hun gjerne. Så lente hun seg tilbake og lot øynene gli igjen slik at hun kunne komme seg bort fra virkeligheten og tilbake til verdenen uten bekymring og tanker.

Tre harde slag fra ytterdøren fikk Amalie til å sperre opp øynene og sprette opp på gulvet. Ikke mer enn ti minutter var gått siden hennes forrige oppvåkning, men tanken om at Line umulig kunne ha rukket å kjøre fra Fredrikstad til Oslo på så kort tid, slo henne ikke. Automatisk begynte Amalie å gå mot ytterdøren for å møte venninnen hun ikke hadde sett på en stund, mens hun hørte vinden suse utenfor, som en slags bakgrunnsmusikk. Ikke før håndtaket var godt presset ned og nøkkelen vridd om skjønnte hun hvilken situasjon hun hadde utsatt seg selv for. Like foran henne sto en mørk skikkelse og stirret henne dypt inn i øynene. «Vi ble visst aldri ferdig, ble vi?» var det eneste han sa til henne, med iskald stemme, innen han grep et tak om armen hennes og holdt henne mot veggen. Døren ble smelt igjen og nøkkelen vridd om. Amalies siste observasjoner var den kraftige grenen som uventet knakk av treet utenfor kjøkkenvinduet. Vinden var blitt for mektig og grenen hadde gitt etter. Nå svaiet omtrent hele skogen i takt med at vindens gjentatte pust på bladene og grenene. Tikkingen i hodet hennes var kommet tilbake. Nå var alt håp ute.